

Régebben a hegyre látogatók az első pincénél egy héjas botot vettek a kezükbe és arra annyi strigulát (vonalat) húztak, ahány pohár bort megittak a nap folyamán, ki meddig bírta.

Valamikor a hegybirtokot gyepű vette körül, ennek állapotát is ezen a napon szokták megvizsgálni, innen a gyepűjárás elnevezés.

Kiadta:

Nyögéri Hegyért Egyesület

Adószám: 18894192-1-18

Számlaszám: 72700112-10006942

Fényképezte: Dr. Lendvai Róbert

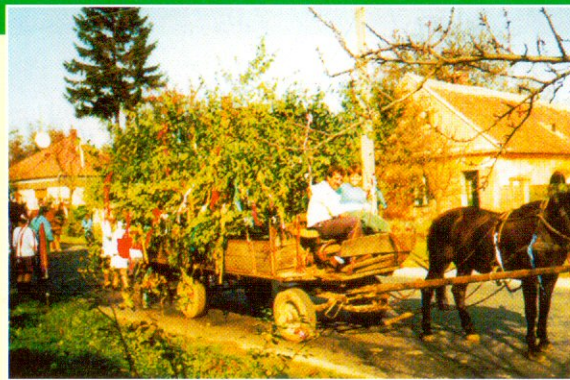
Szövegét összeállította: Bozzay Lajosné

Támogatta:

Vas Megyei Közgyűlés Idegenforgalmi Bizottsága

Ny. 3587

Ászület, a szüreti felvonulás hagyománya

A falusi életforma a hétköznapiakon a hajnaltól napnyugtáig tartó munkát jelentette. A mindennapokban egy-egy nagy munka befejezését megünnepezték elődeink. A nyögéri hegyhez tartozó hagyományként a mai napig él a szüreti felvonulás.

Manapság is hetekkel előtte megkezdődik a szervezés. A menetet feldíszített hintó és lovas vezeti. A hintón a bíró és bíróné ül.

A táncosok díszes ruhájukban végig éneklik, táncolják a falut. Kísérik őket a „jáger lányok”. Követi őket a préses szekér, amely a fiúk kiáltószavától hangos, „húzd meg” és ütik hozzá az üllőt is.

A menetet cigánylányok, fiúk és szekerük zárja. Ők a vidámság legfőbb hangolói. A lányok virágot árulnak, a fiúk liszteznek, kormoznak. Jó hangulatban halad a menet végig a falun.

Este bállal zárul a hegynek ez a szép ünnepe.

A Nyögéri hegy

és hagyományai

Nyögér Sárvártól Délre 12,6 km-re települt község a hozzátartozó hegygel. A Rába völgyétől Keletre, annál 60-70 méterrel magasabban fekszik.

Talajképző közege a Rába ősrégi öntései, kavicssteraszai. Sekély termőrétegében gyakran már a feltalajban is megtalálható a művelést akadályozó kavics, amely viszont a szőlőművelést segítette elő mindig is a dombosabb helyeken.

A régi feljegyzések szerint 1593-ban Nyögérben már 19 szőlőbirtokos volt, 16,5 vödör bort adtak adóként az uradalomnak. Ezekben az években Nyögér és környéke a sárvári Nádasdy család jobbágybirtokai közé tartozott, így a szőlőterületek is a Nádasdyak tulajdonában voltak.

Ezek használatáért a hegyvámot természetben adták a szőlőbirtokosok a földesuraknak.

A hegyközség kialakulása a nyögéri *Articulus*

(törvéncikk gyűjtemény) keletkezése

A falvak népe a jobbágy-parasztember sohasem szeretett kisebb ügyekben a földesúri bírósághoz az „úrszékhez” fordulni, inkább egymás között oldották meg azokat. Az ilyen vitás ügyek elbírálására az együttélési, gazdálkodási szabályok betartására, ezek ellenőrzésére alakultak a hegyeken a hegyközségek. Ezeknek a helyi érdekek által meghatározott konkrét feladatai voltak, ezért is tudtak fennmaradni évszázadokon keresztül. A szőlőbirtokos közösség rendkívül nagy gondossággal dolgozta ki a hegyközség ARTICULUSÁT a hegyközség szabályzatát.

A nyögéri articulus-gyűjtemény nagy becsben tartott kemény-táblás durva merített papírra kézzel, tintával írt törvéncikk gyűjtemény, amely ékes latin nyelven tartalmazza a keletkezés évszámát és a címet.

— 1661 —

A törvénykönyv őrzője a mindenkori hegybíró.

Gyepűjárás, gyepűtiprás hagyománya Nyögérben

Nyögér község történetében már 343 éve, minden év május elsején megünneplik a szőlőgazdák a szőlő rügyfakadását. A gazdák ilyenkor Szentmisével kezdik a napot, majd kimennek a hegyre. Régebben májusfát is állítottak erre a napra a „hegykapunál”.

A hegyen a hegybíró pincéjénél gyülekeznek a gazdák, ahol a hegybíró köszönti őket és ismerteti az esetleges közös feladatokat, kötelezettségeket. A régi időkben az elmulasztott feladatokért a büntetést is ilyenkor szabták ki (nem kapáltak időben, gazos volt a szőlő, más gazdának kárt okoztak).

A köszöntő után kezdetét veszi a közös ünneplés. Minden pince előtt terített asztallal, teli pohárral várnak, fogadnak mindenkit.

